

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Нестерова О.Ю.

«30» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Риторика»**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)
Освітньо - професійна програма	Соціальна антропологія
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю.....	диференційований залік
Термін викладання	
Мова викладання	українська

Викладач: проф. Палагута В.І.

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Риторика» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія» спеціальності 032 Історія та археологія / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 14 с.

Розробник – Палагута В.І.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 032 Історія та археологія (протокол № 1 від 31.08.2024).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
5.1 Шкали.....	7
5.2 Засоби та процедури	8
5.3 Критерії	9
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Соціальна антропологія» спеціальності 032 - Історія та археологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф16 «Риторика» віднесено такий результат навчання:

ПРН12	Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.
-------	--

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти вміння відповідно до конвенційних норм лінгвістики й законів логіки красномовно презентувати соціокультурні концептуальні ідеї та оволодіти мистецтвом самопрезентації, знайомить студентів із становленням риторики як науки і мистецтва у історичному минулому і у сьогоденні.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)		
Шифр ПРН	шифр ДРН	Зміст
ПРН12	ПРН1-Ф16	Знати головні закони й поняття риторики, оволодівати методикою підготовки до публічного виступу та методикою організації самого виступу, знати логіко-емоційні засади промови, моделі промови, типи аргументів та аргументації, загальні правила успішної аргументації, правила ведення дискусії, вимоги до оратора.
ПРН12	ПРН2-Ф16	Здатність застосовувати закони риторики, формально-логічні та психологічні закони мовлення, загальні правила успішної аргументації, спростування, полемічні прийоми, етичні правила ведення полеміки у різних професійних ситуаціях.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф3 Вступ до спеціальності	<p>Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.</p> <p>Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.</p>

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	години, <i>денне</i>	Розподіл за формами навчання, <i>години</i>						Обсяг, <i>години</i>
		денна		вечірня		заочна		
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	
лекційні	30	8	22	-	-	-	-	-
практичні	60	8	52	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	90	16	74	-	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, <i>години</i>
	ЛЕКЦІЇ	30
ПРН1-Ф16	1. Риторика як наука і мистецтво мовлення.	7
	1.1 Історія формування ораторського мистецтва. Риторика Давньої Греції: Сократ, Платон, Аристотель. Видатні політичні оратори Давньої Греції: Демосфен, Діон, Солон, Перікл, Алквіад. Риторика Стародавнього Риму. Гай Гракх, Марк Туллій Цицерон. Гай Юлій Цезар як оратор. Марк Фабій Квінтіліан. Політичні оратори Давнього Риму – Гай Марій, Гней Помпей, Марк Юний Брут.	
	1.2 Основні поняття риторики. Риторичний канон. Риторичні категорії риторики - логос, етос, пафос, топос.	
	1.3 Розділи класичної риторики: інвенція, диспозиція, елокуція, елоквенція, меморія, акція, релаксація.	
	1.4 Риторичні закони: концептуальний, моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, ефективної комунікації, системно-аналітичний.	
	1.5 Зв'язок риторики з іншими науками – з філософією, логікою, граматикую, психологією, психолінгвістикою, лінгвостилістикою, естетикою, поетикою, герменевтикою, культурою мови.	
ПРН1-Ф16	2. Ораторське мистецтво в Європі Нового часу та в Україні.	8
	2.1 Ораторське мистецтво в Європі на зорі Нового часу (Мартін Лютер, Ф. Меланхтон, Бальтасар Грасіан, Петро Скарга, Герхард Фосса, Генрі Пічема).	
	2.2 Розвиток європейської риторичної науки та риторичного мистецтва у XVI - XX ст.(Ф. Бекон, Б. Паскаль, політичні	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	<p>діячи Великої французької революції, А. Шопенгауер, Р. Барт, Х. Перельман, К.Варга на ін.).</p> <p>2.3 Витоки давньоукраїнського красномовства (Київська Русь та українське красномовство в XIII-XVII ст. (митрополит Іларіон, Володимир Мономах, Кирило Туровський, Серапіон Володимирський, Мелетій Смотрицький, І. Борецький, Костянтин Острозький, А. Радивіловський та інші).</p> <p>2.4 Розвиток українського красномовства у XVII-XVIII ст. (Петро Могила, Йоанікій Галятовський, Феофан Прокопович, Г.Сковорода, Й. Кононович І. Валявський та ін.).</p> <p>2.5 Українське риторичне слово XIX ст. до наших днів (Тарас Шевченко, М. Максимович, В. Антонович, М. Драгоманов, М. Міхновський, М. Грушевський та ін.).</p>	
ПРН1- Ф16	<p>3. Майстерність публічного виступу.</p> <p>3.1 Види публічних виступів (типи промов за сферою соціальної діяльності, за метою виступу та за знаковим оформленням та закріпленням).</p> <p>3.2 Методика та етапи підготовки публічного виступу (докомунікативна фаза, комунікативна фаза, посткомунікативна фаза).</p> <p>3.3 Структура ораторського твору (загальні принципи при розробці структури виступу, методика організації виступу (зачин, основна частина, підсумок).</p> <p>3.4 Культура сприймання публічного виступу. Види слухання (агресивне, вибіркоче, пасивне, активне). Види запитань (закрите, відкрите, альтернативне, риторичне, підтверджувальне, спрямоване, запитання- кристалізація, інформаційне, проблемні, провокаційне, навідне, прикінцеве).</p>	7
ДРН1- Ф16	<p>4. Логіко- емоційні засади промови</p> <p>4.1 Логічні засади публічного виступу (система логічних доказів, логічна побудова виступу – закони тотожності, закон протиріччя, закон виключеного третього, закон достатньої підстави).</p> <p>4.2. Психологічні основи публічного виступу. Психологічна налаштованість аудиторії. Логічна та психологічна мотивація при промові.</p> <p>4.3 Основні способи переконування. Аргументація та його складові - теза, аргумент, демонстрація. Типи аргументів: логічні, «за» і «проти», сильні, слабкі та неістинні, прямі та непрямі, коректні та некоректні. Типи аргументації (низхідна і висхідна, однібічна і двобічна, індуктивна і дедуктивна).</p>	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	<p>Фактори, які ослаблюють ефективність аргументації.</p> <p>4.4 Загальні правила успішної аргументації. Способи мовленнєвого впливу: переконування, навіювання, примус. . Найбільш поширені комунікативні позиції при промові-інформатор, коментатор, співрозмовник, порадник, емоційний лідер.</p>	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ПРН1-Ф16 ПРН2-Ф16	1.Обговорення політичних й історичних промов видатних діячів Давньої Греції. Софісти. Сократ як ритор. Платон про риторику як джерело влади. Риторичне вчення Арістотеля. Видатні оратори Стародавньої Греції (Демосфен, Деметрій, Історія формування ораторського мистецтва. Риторика Давньої Греції і Стародавнього Риму. Риторика Стародавнього Риму. Діон, Солон, Перікл, Алквіад). Риторика Стародавнього Риму. Гай Гракх, Марк Туллій Цицерон. Гай Юлій Цезар як оратор. Марк Фабій Квінтіліан. Політичні оратори Давнього Риму – Гай Марій, Гней Помпей, Марк Юний Брут.	15
ПРН1-Ф16 ПРН2-Ф16	2. Обговорення політичних й історичних промов видатних ораторів в Європі у Новий час (Мартін Лютер, Ф. Бекон, Б. Паскаль, політичні діячі Великої французької революції та ін). Українське красномовство (митрополит Іларіон, Володимир Мономах, Кирило Туровський Петро Могила, Йоанікій Галятовський, Феофан Прокопович, Григорій Сковорода, Тарас Шевченко).	15
ПРН1-Ф16 ПРН2-Ф16	3. Вивчення методики підготовки публічного виступу. Складання структура ораторського твору. Оволодіння культурою сприймання публічного виступу. Спроба критичної публіцистичної промови.	15
ДРН1-Ф16 ДРН2-Ф16	4. Оволодіння загальними правилами успішної аргументації та основними способами переконування. Обговорення різних видів риторичних самопрезентацій. Обговорення специфіки різних видів риторичних спорів та дискусій. Спроба професійної самопрезентації.	15
	РАЗОМ	90

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур,

що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час <i>диференційованого заліку</i> за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	95-100
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками</p>	90-94
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги</p>	85-89
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог</p>	80-84
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог</p>	74-79
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог</p>	70-73
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком</p>	65-69
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями</p>	60-64
	<p>рівень умінь/навичок незадовільний</p>	<60
Комунікація		
<p>♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	<ul style="list-style-type: none"> - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі.	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: мультимедійна установка
Дистанційна платформа MOODLE (www.do.nmu.org.u)
Використання MS Teams (<https://teams.microsoft.com/>)

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001.
2. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію учень і понять: Навч. посібн. – К: Кондор, 2006. – 264 с.
3. Коваленко С. М. Сучасна риторика: Навч.-практ. посібн. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 184 с.
4. Колотілова Н. А. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2007. – 232 с.
5. Мілютіна К.Л., Максимов М.В. Психологія міжкультурної комунікації. Навчальний посібник. К.: 2014 URL: http://www.uaped.com/files/psychology_verstka_small-1.pdf
6. Онуфрієнко Г. С. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2008. – 592 с.
7. Олійник О. Б. Основи ораторської майстерності: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2010. – 181 с.

Допоміжна література

1. Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я. Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. – Івано-Франківськ, «Лілея НВ», – 2015. – 160 с.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація. Навчальний посібник. К.: Академія, 2006. - 256 с.
3. Манякін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Навчальний посібник, К.: Академія, 2012. - 288 с.
4. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І. А. Зязюна. – К.: Вища шк., 1997.
5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – Львів, 2001.

6. Риторика: Загальна та судова. – К., 2002.
7. Шабанова Ю.О. Філософія культури. – Д.:Ліра, 2019.- 240 с.
8. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська О.Я. Історія української культури: навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання. Д.: НГУ, 2012. - 125 с.
9. Шабанова Ю.О., Яременко І.А., Тарасова Н.Ю. Історія філософії: сучасні комунікативні теорії. Д.: НГУ, 2012. – 120 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Риторика»

для бакалаврів

освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія»

спеціальності 032 Історія та археологія

Розробник:

Палагута В.І.

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 19